

SURUHANJAYA KOPERASI MALAYSIA

GP3: GARIS PANDUAN PELANTIKAN ATAU PELANTIKAN SEMULA ANGGOTA LEMBAGA KOPERASI (PINDAAN) 2012

TUJUAN

Garis panduan ini dikeluarkan di bawah seksyen 86B Akta Koperasi 1993 (Akta). Ia bertujuan untuk menyenaraikan langkah-langkah yang perlu dipatuhi dan dilaksanakan oleh koperasi yang ditentukan oleh Suruhanjaya Koperasi Malaysia (Suruhanjaya) dalam proses pelantikan atau pelantikan semula Anggota Lembaga Koperasi (ALK).

LATAR BELAKANG

2. Menurut subseksyen 43(2) Akta, sesuatu koperasi yang ditentukan oleh Suruhanjaya hendaklah, sebelum melantik atau melantik semula mana-mana orang sebagai anggota Lembaga, meminta penentusan daripada Suruhanjaya sama ada orang itu memenuhi kriteria layak dan sesuai sebagaimana yang ditentukan oleh Suruhanjaya.
3. Garis panduan ini dikeluarkan selaras dengan peruntukan Akta dan Dasar Koperasi Negara untuk memperkuuh dan memperkemaskan tadbir urus serta pengurusan koperasi.

KRITERIA LAYAK DAN SESUAI

4. ALK hendaklah terdiri daripada mereka yang berkebolehan dan diamanahkan oleh anggota untuk mengurus hal-ehwal koperasi dan memastikan penjalanan koperasi adalah baik dan lancar. Mereka hendaklah mempunyai kelayakan, pengalaman dan kompeten untuk menjalankan tanggungjawab sebagai ALK dengan berkesan.

5. Dalam menentukan sama ada seseorang itu adalah seorang yang layak dan sesuai untuk memegang jawatan ALK, perhatian hendaklah diberikan terhadap kriteria berikut:

- (a) **Kejujuran, reputasi dan integriti peribadi** – seseorang hendaklah mempunyai keunggulan peribadi seperti kejujuran, integriti, ketekunan dan kewajaran keputusannya;
- (b) **Keupayaan dan kompeten** – seseorang hendaklah mempunyai kemahiran sewajarnya, pengalaman, kebolehan dan komitmen untuk melaksanakan tanggungjawab; dan
- (c) **Integriti kewangan** – seseorang hendaklah mengurus tanggungan atau kedudukan kewangannya secara berhemat.

Penilaian terhadap kriteria di atas hendaklah mengambil kira asas-asas pertimbangan seperti di **Lampiran A**.

6. Selain daripada kriteria di atas, seseorang yang berhasrat memegang jawatan ALK, perhatian hendaklah diberikan kepada pematuhan **GP5: Garis Panduan Mewajibkan Anggota Lembaga Koperasi dan Jawatankuasa Audit Dalaman Koperasi Menghadiri Kursus**.

7. Suruhanjaya juga boleh menambah kriteria-kriteria lain dari semasa ke semasa, sekiranya perlu.

8. Garis panduan ini hendaklah dibaca bersekali dengan **GP13: Garis Panduan Mengenai Etika Calon Anggota Lembaga Koperasi.**

PROSES PELANTIKAN ATAU PELANTIKAN SEMULA ALK

9. Lembaga koperasi atau Jawatankuasa Pencalonan, sekiranya ada, bertanggungjawab untuk menghantar borang permohonan yang lengkap kepada Suruhanjaya.

10. Setelah permohonan diterima, tapisan akan dikendalikan oleh Suruhanjaya bagi memastikan calon ALK memenuhi kriteria layak dan sesuai. Tapisan yang serupa juga akan dikendalikan bagi pelantikan semula ALK.

11. Penentusan Suruhanjaya adalah tidak melebihi tempoh **tiga tahun**.

12. Koperasi dikehendaki menghantar borang permohonan baharu yang **lengkap** kepada Suruhanjaya untuk melantik semula anggota Lembaga yang tamat tempoh pelantikannya.

PELANTIKAN ALK

13. Koperasi dikehendaki mengemukakan borang permohonan yang lengkap bagi pelantikan ALK kepada Suruhanjaya sekurang-kurangnya **dua bulan** sebelum tarikh Mesyuarat Agung Tahunan (MAT).

PELANTIKAN SEMULA ALK

14. Menurut Peraturan-Peraturan Koperasi 2010, sekurang-kurangnya satu pertiga daripada ALK hendaklah mengosongkan jawatan secara bergilir-gilir pada tiap-tiap tahun di MAT. Sekiranya MAT tidak dijalankan pada tahun itu, giliran pengosongan jawatan hendaklah diambil kira.

Contoh: Koperasi ABC Bhd mempunyai 9 orang ALK.

Pada MAT tahun pertama, 1/3 (3 orang) ALK akan mengosongkan jawatan. MAT tahun kedua tidak diadakan. Oleh itu, pada MAT tahun ketiga, 2/3 (6 orang) ALK akan mengosongkan jawatan dan kesemua ALK telah mengosongkan jawatan ALK.

Tahun	Bilangan ALK	Pengosongan Jawatan	ALK Dikekalkan	ALK Baru Dilantik
1	9	3	6	3
2*	9	0	9	0
3	9	6	3	6

Nota*: MAT tidak diadakan.

15. Bagi ALK yang akan tamat tempoh pelantikan pada MAT berikutnya dan dicadangkan untuk pelantikan semula, koperasi hendaklah mengemukakan borang permohonan yang lengkap kepada Suruhanjaya sekurang-kurangnya **dua bulan** sebelum tarikh MAT.

16. Sekiranya tempoh penentusahan Suruhanjaya masih sah (iaitu dalam tempoh tidak melebihi tiga tahun) pada MAT yang berkenaan, ALK yang layak tidak perlu mengemukakan borang permohonan bagi pelantikan semula. Walau bagaimanapun, koperasi hendaklah mengemukakan Borang SKM/ALK dan salinan surat pengesahan penentusahan kepada Suruhanjaya sekurang-kurangnya **dua bulan** sebelum tarikh MAT.

TEMPOH PENGHANTARAN PERMOHONAN KEPADA SURUHANJAYA

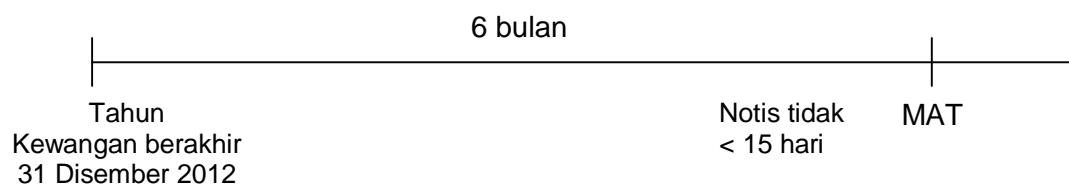
17. Subseksyen 39(1) Akta memperuntukkan MAT diadakan tidak lewat daripada **enam bulan** selepas berakhirnya setiap tahun kewangan.

18. Borang permohonan penentusan bagi pelantikan atau pelantikan semula ALK hendaklah dihantar kepada Suruhanjaya sekurang-kurangnya **dua bulan** sebelum tarikh MAT.

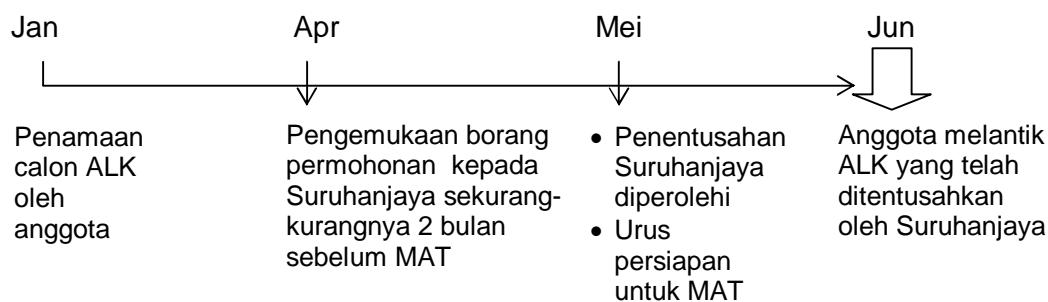
Mesyuarat Agung Tahunan

Contoh:

Keperluan mengadakan MAT menurut Akta Koperasi 1993

Penghantaran borang permohonan kepada Suruhanjaya

AM

19. Garis panduan ini hendaklah dibaca bersekali dengan Akta dan Peraturan-Peraturan. Pengecualian terhadap mana-mana peruntukan dalam garis panduan ini boleh diberikan oleh Suruhanjaya secara bertulis kepada mana-mana koperasi demi kepentingan gerakan koperasi.

PEMBATALAN, PEMAKAIAN DAN TARIKH KUATKUASA

20. Garis panduan ini terpakai kepada koperasi ditentukan melalui perintah yang dikeluarkan oleh Suruhanjaya.

21. Berkuat kuasa dari tarikh perintah dikeluarkan, koperasi yang memohon penentusan daripada Suruhanjaya dan calon ALK yang berkenaan dikehendaki berurusan dengan institusi-institusi berikut untuk melaksanakan sebahagian daripada proses tapisan:

Pemohon	Institusi	Tujuan
Koperasi	Jabatan Insolvensi Malaysia	Tapisan Keutuhan Status kebankrapan calon ALK
Calon ALK	(a) Bank Negara Malaysia i. LINK; atau ii. BNMTELELINK (b) Koperasi-koperasi	Tapisan Kewangan Pengendalian akaun pinjaman dan tanggungan calon ALK di institusi-institusi kewangan dan koperasi-koperasi (sekiranya ada).

Untuk pelaksanaan proses tapisan di atas, lampiran berikut disertakan:

Lampiran I	Senarai borang untuk dihantar kepada Suruhanjaya
Lampiran II	Keterangan ringkas mengenai jenis-jenis borang yang diperlukan berkaitan dengan permohonan penentusahan Suruhanjaya bagi pelantikan ALK
Lampiran III	Prosedur untuk pelantikan ALK

22. GP3: Garis Panduan Bagi Pelantikan Atau Pelantikan Semula Anggota Lembaga Koperasi bertarikh 24 Disember 2008 adalah dengan ini dibatalkan.
23. Semua koperasi dikehendaki mematuhi peruntukan di bawah Akta, Peraturan-Peraturan, perintah dan garis panduan yang dikeluarkan oleh Suruhanjaya dari semasa ke semasa.
24. Garis panduan ini dikuatkuasakan pemakaianya mulai **1 Januari 2013**.

"BERKHIDMAT UNTUK NEGARA"
"1 MALAYSIA, RAKYAT DIDAHULUKAN, PENCAPAIAN DIUTAMAKAN"

(DATUK HAJI MD. YUSOF BIN HAJI SAMSUDIN)

Pengerusi Eksekutif
 Suruhanjaya Koperasi Malaysia

Tarikh : 28 Disember 2012

Lampiran A**ASAS-ASAS PERTIMBANGAN KRITERIA LAYAK DAN SESUAI****1. Kejujuran, Reputasi Dan Integriti Peribadi**

Kejujuran, reputasi dan integriti peribadi adalah nilai-nilai yang perlu diamalkan pada setiap masa (*over time*). Kriteria ini menghendaki disiplin dan komitmen yang berterusan untuk mencapai taraf etika yang tinggi.

Dalam menilai tahap kejujuran, integriti dan reputasi seseorang untuk memegang jawatan ALK, koperasi hendaklah mengambil kira perkara-perkara termasuk, tetapi tidak terhad kepada yang berikut:

- (a) sama ada dia sedang dikenakan prosiding atau dipertuduh di mahkamah atau apa-apa penyiasatan yang menjurus kepada prosiding kesalahan disiplin atau jenayah;
- (b) sama ada dia telah melanggar mana-mana peruntukan undang-undang bertulis yang dirangka untuk melindungi anggota atau orang awam daripada mengalami kerugian kewangan akibat tidak jujur, salah laku atau tidak kompeten;
- (c) sama ada dia telah melanggar apa-apa kehendak dan piawaian badan kawal selia, badan professional, kerajaan atau agensi-agensinya;
- (d) sama ada dia telah didakwa melakukan mana-mana kesalahan di bawah Jadual 1 dan 2, Akta Pendaftaran Penjenayah-Penjenayah Dan Orang-Orang Tak Diingini 1969 [*Akta 7*];
- (e) samada dia adalah seorang bankrap yang belum dilepaskan;

- (f) sama ada dia, atau mana-mana perniagaan di mana dia mempunyai kepentingan atau pengaruh yang signifikan, telah disiasat, dikenakan tindakan disiplin, digantung atau diberi amaran bertulis oleh badan kawal selia, badan profesional, mahkamah atau tribunal;
- (g) sama ada dia telah dipecat, diminta untuk meletak jawatan atau telah meletak jawatan disebabkan oleh masalah kejujuran dan integriti; dan
- (h) sama ada dia mempunyai kaitan (*associated*) dengan perihal pemilikan atau pengurusan dalam apa-apa syarikat, perkongsian atau perniagaan di mana lesen, keahlian atau pendaftaran entiti tersebut telah dibatalkan, ditarik balik atau ditamatkan.

2. Keupayaan Dan Kompeten

Ciri-ciri keupayaan dan kompeten hendaklah dipamerkan oleh seseorang yang mempunyai kelayakan, pengalaman dan kebolehan relevan untuk memahami keperluan teknikal sesuatu perniagaan, risiko bawaan (*inherent risk*) dan proses pengurusan yang diperlukan untuk melaksanakan tanggungjawabnya.

Dalam menilai keupayaan dan kekompetenan seseorang itu untuk memegang jawatan ALK, koperasi hendaklah mengambil kira perkara-perkara termasuk, tetapi tidak terhad kepada yang berikut:

- (a) sama ada dia mempunyai kelayakan, kemahiran, pengalaman dan komitmen yang bersesuaian untuk menggalas tugas serta tanggungjawab sebagai ALK; dan
- (b) sama ada dia mempunyai kepakaran atau prestasi yang memuaskan pada masa terdahulu ketika menerajui atau mengendalikan sesuatu koperasi, atau mana-mana organisasi.

3. Integriti Kewangan

Integriti kewangan seseorang hendaklah diperlihatkan melalui pengurusan kewangannya secara teratur dan berhemat.

Dalam menilai integriti kewangan seseorang, koperasi hendaklah mengambil kira perkara-perkara termasuk, tetapi tidak terhad kepada yang berikut:

- (a) mempunyai kemampuan untuk memenuhi tanggungan kewangan mengikut jadual pembayaran yang ditetapkan;
- (b) akaun pembiayaan dengan institusi kewangan, koperasi atau penyedia khidmat kewangan lain disenggara dengan baik dan memuaskan serta tidak mempunyai apa-apa hutang tertunggak yang melebihi enam bulan; dan
- (c) tidak disabitkan dengan keberhutangan yang tidak dilunaskan.

LAMPIRAN I**SENARAI BORANG-BORANG UNTUK DIHANTAR KEPADA
SURUHANJAYA KOPERASI MALAYSIA**

Bil.	Borang	Dilengkapkan Oleh	
		Calon ALK	Koperasi yang Memohon
1	SKM/BP Maklumat Peribadi Calon ALK	✓	
2	SKM/TAP/KEW (sekiranya perlu) Tapisan Kewangan Calon ALK	✓	
3	SKM/ALK Senarai Terkini Anggota Lembaga Koperasi		✓
4	SKM/AK Akuan Penerimaan Permohonan		✓

LAMPIRAN II

Keterangan ringkas mengenai setiap borang yang diperlukan berkaitan permohonan penentusan daripada Suruhanjaya bagi pelantikan atau pelantikan semula calon ALK adalah seperti berikut:

**BORANG-BORANG YANG PERLU DILENGKAPKAN
OLEH CALON ALK SAHAJA**

Jenis Borang	Tujuan	Keterangan
SKM/BP	Maklumat peribadi calon ALK	Mesti dilengkapkan oleh calon ALK
SKM/TAP/KEW (sekiranya ada)	Tapisan kewangan: Berkaitan <i>akaun/tanggungan calon dengan koperasi</i> di Malaysia, kecuali akaun simpanan tetap dan akaun tabungan	Borang terbahagi kepada dua bahagian seperti berikut: Bahagian A Calon hendaklah mengisi maklumat tentang akaun/ tanggungannya di sesebuah koperasi di Malaysia. Jika akaun/ tanggungan melibatkan lebih daripada sebuah koperasi, sila isikan satu borang untuk setiap koperasi Bahagian B Untuk diisi oleh koperasi yang menerima Borang SKM/TAP/KEW daripada calon yang telah mengisi Bahagian A dengan lengkap
Borang Permohonan Laporan Kredit	Tapisan kewangan: Berkaitan <i>akaun/tanggungan persendirian/bersama calon dengan institusi kewangan</i> di Malaysia, kecuali akaun simpanan tetap dan akaun tabungan	(a)Borang ini disediakan oleh Bank Negara Malaysia (BNM) bagi permohonan berkaitan rekod kredit calon ALK dengan institusi kewangan. Calon hendaklah menghantar borang ini kepada BNM untuk Laporan Kredit mereka. Borang ini terdapat di laman web Biro Kredit, BNM (http://creditbureau.bnm.gov.my). (b)Calon juga boleh mengambil sendiri Laporan Kredit berkenaan daripada LINK, BNM.

LAMPIRAN II**BORANG-BORANG YANG PERLU DILENGKAPKAN
OLEH KOPERASI YANG MEMOHON SAHAJA**

Jenis Borang	Tujuan	Keterangan
SKM/ALK	Senarai ALK terkini	Hendaklah dilengkapkan oleh koperasi yang memohon
SKM/AK	Akuan penerimaan permohonan	Hendaklah dilengkapkan oleh koperasi yang memohon
Borang K (Rekod Kebankrapan)	Melaksanakan tapisan keutuhan	Borang ini disediakan oleh Jabatan Insolvensi Malaysia (JIM) bagi permohonan berkaitan rekod kebankrapan calon. Koperasi hendaklah mengemukakan Borang K kepada JIM untuk mengetahui rekod kebankrapan calon, jika ada. Borang K boleh didapati daripada JIM

LAMPIRAN III**Prosedur dan Borang bagi Pelantikan atau Pelantikan Semula ALK**

- A. **Koperasi** yang memohon penentusan daripada Suruhanjaya bagi pelantikan ALK dikehendaki mengemukakan borang berikut kepada Suruhanjaya:

Bil.	Jenis Borang	Keterangan
(i)	Borang SKM/ALK	-
(ii)	Salinan Asal Jawapan Rekod Kebankrapan yang diperolehi daripada Jabatan Insolvensi Malaysia (JIM)	Untuk mengetahui rekod kebankrapan calon, koperasi yang memohon perlu mengisi Borang K (Rekod Kebankrapan) dan menghantarnya kepada JIM di alamat seperti berikut: Jabatan Insolvensi Malaysia Aras 2 & 3, Bangunan Hal Ehwal Undang-Undang Presint 3, Pusat Pentadbiran Kerajaan Persekutuan 62692 Putrajaya Tel : 03-8885 1000
(iii)	Salinan Asal Laporan Kredit yang diperolehi daripada BNM	Laporan Kredit dimajukan oleh calon ALK kepada koperasi
(iv)	Borang SKM/BP	Borang yang telah lengkap diisi oleh calon ALK
(v)	Borang SKM/TAP/KEW	Laporan Kredit dimajukan oleh calon ALK kepada koperasi
(vi)	Borang SKM/AK	-

LAMPIRAN III

B. **Calon ALK** dikehendaki melengkapkan dan melaksanakan perkara-perkara berikut:

Bil.	Jenis Borang	Keterangan
(i)	Borang SKM/BP	Melengkapkan dan memajukan kepada koperasi untuk dikemukakan kepada Suruhanjaya
(ii)	Borang Permohonan Laporan Kredit	<p>(a) Melaksanakan tapisan kewangan dengan-</p> <ul style="list-style-type: none"> • calon mengambil sendiri Laporan Kredit daripada LINK, Bank Negara Malaysia; atau • calon melengkapkan Borang Permohonan Laporan Kredit dan menghantarnya kepada BNM TELELINK di alamat seperti berikut: <p style="text-align: center;">BNM TELELINK Jabatan Komunikasi Korporat Bank Negara Malaysia Peti Surat 10922 50929 Kuala Lumpur Tel : 1-300-88-5465 Faks : 03-2174 1515</p> <p>(b) Calon ALK yang menerima Laporan Kredit daripada Biro Kredit, BNM dikehendaki memajukan salinan asal borang tersebut kepada koperasi untuk tindakan selanjutnya</p>
(iii)	Borang SKM/TAP/KEW	<p>Melaksanakan tapisan kewangan dengan melengkapkan Bahagian A dan menghantarnya bersama-sama dengan surat pengiring (<i>cover letter</i>) calon terus kepada koperasi di mana calon mempunyai akaun/tanggungan. Calon hendaklah menggunakan satu borang untuk setiap koperasi sekiranya akaun/tanggungan melibatkan lebih daripada sebuah koperasi</p> <p>Bahagian B adalah disediakan untuk kegunaan koperasi yang menerima Borang SKM/TAP/KEW daripada calon ALK. Selanjutnya, koperasi yang menerima borang tersebut dikehendaki melengkapkan Bahagian B mengenai akaun dan tanggungan calon serta mengembalikan salinan asal borang tersebut terus kepada calon untuk dihantar kepada koperasi yang memohon penentusan daripada Suruhanjaya.</p>